

Ontwikkelgesprek

Gezondheidswetenschappen Erasmus Universiteit Rotterdam

2 april 2026

Mark Delmartino

Op 1 en 2 april 2026 heeft een onafhankelijk panel de bacheloropleiding Gezondheidswetenschappen (GZW) en de masteropleidingen Health Care Management (HCM) en Health Economics, Policy and Law (HEPL) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) beoordeeld in het kader van de visitatiegroep WO Gezondheidswetenschappen. Tijdens het bezoek vond een ontwikkelgesprek plaats tussen de opleidingen en het panel. Dit rapport doet verslag van de drie onderwerpen die aan bod zijn gekomen.

Curriculumcommissie

De Erasmus School of Health Policy and Management (ESHPM) heeft goede ervaringen met het inrichten van een curriculumcommissie voor de masteropleiding HCM. De commissie bestaat uit drie hoogleraren met relevante expertise die de programmadirecteur hebben ondersteund bij de doorontwikkeling van het curriculum. ESHPM wil nu een vergelijkbare commissie instellen voor de masteropleiding HEPL waarbij de commissieleden niet enkel over de juiste expertise beschikken maar ook onafhankelijk zijn van de opleiding zodat de programmadiirecteur ten alle tijde de leiding behoudt. Aan het panel de vraag hoe de school hiermee het beste omgaat en welke maatregelen de onafhankelijkheid van de curriculumcommissie borgen.

Tijdens de gedachtewisseling over dit onderwerp stippen de panelleden panel vier elementen aan. Ten eerste is er volgens het panel ruimte om het lopende - en ook toekomstige - onderzoek een plaats te geven binnen een eventuele doorontwikkeling van het curriculum. De connectie met onderzoek dat het onderwijs informeert, de inhoudelijke speerpunten die door alle opleidingen heen lopen, de onderzoeksdomeinen uit toekomstige nationale en Europese “calls” waarop de school intekent; het zijn allemaal onderwerpen die een curriculum beïnvloeden. En de mensen achter die domeinen heb je nodig om ervoor te zorgen dat een curriculum continu wordt geactualiseerd. Een belangrijke trigger voor vernieuwing van het onderwijsaanbod ligt dus in onderzoek, volgens het panel.

Ten tweede ziet het panel heel wat potentieel in het betrekken van werkveld en alumni bij de actualisering van curriculuminhoud. Het gaat dan om het inventariseren van thema's en onderwerpen die leven in het werkveld maar nog niet hun weg hebben gevonden naar het programma. Het panel begrijpt uit voorgaande gesprekken dat het werkveld op verschillende manieren in de opleidingen aanwezig is, maar denkt dat een meer systematische verbinding nuttig kan zijn. Een van de panelleden gaf uit de eigen praktijk het voorbeeld van academische werkplaatsen die verbonden zijn met het werkveld en die resultaten genereren die terugvloeien naar het onderwijs. Een andere suggestie is om in het kader van alumni-activiteiten, zoals het Master Your Master initiatief, te peilen naar wat afgestudeerden zien als belangrijke ontwikkelingen in het werkveld die niet aan bod kwamen tijdens de opleiding.

Ten derde geven de panelleden enkele voorbeelden uit de eigen institutionele praktijk ten aanzien van de samenstelling van de curriculumcommissie. Zo wordt het curriculum bij één van de panelleden op twee manieren geactualiseerd: vooreerst door een regelmatige bijeenkomst van programmadiirecteur en vakcoördinatoren, waar het vaak gaat over de consistentie en de *constructive alignment* van de opleidingsonderdelen en het volledige programma. En voorts door een volledige programmareview die elke zes à zeven jaar plaatsvindt: bij zulke fundamentele herziening zet een nieuw kernteam de lijnen uit zodat er

ruimte is voor echte verandering: de opleiding krijgt nieuwe inhoud mee die, in lijn met de ontwikkelingen in de samenleving, vaak ook een ander type van studenten aantrekken.

Ten slotte vraagt het panel zich af wat de status van de curriculumcommissie is/moet zijn. Het begrijpt dat zo'n commissie niet in het formele organogram zit maar dwars doorheen hiërarchische en functionele verbanden van departementen en opleidingen loopt. Belangrijk is vooreerst dat de curriculumcommissie de energie genereert die nodig is voor verandering, en die verandering kan ook van onderuit komen. Daarnaast is het niet aan te raden dat alle formele en informele gremia door dezelfde groep van hoogleraren wordt bemenst, die telkens van rollen en petjes wisselen. Zoals één van de deelnemers opmerkte: "alles heeft een houdbaarheidsdatum, en verandering is het meest effectief als het breed gedragen is".

Afstudeerproject

Het huidige model van de masterscriptie sluit volgens de school niet langer 'vanzelfsprekend' aan bij de eisen van deze tijd. In dat kader wordt binnen de masteropleiding HCM verkend of het eindwerk op een andere manier kan worden vormgegeven, dit wil zeggen met behoud van academische diepgang en tegelijk verbonden met de praktijk van zorgmanagement. Idealiter is het afstudeerproject (i) academisch robuust, (ii) bestand tegen oneigenlijk gebruik van AI, (iii) relevant voor wetenschap en beroepspraktijk, (iv) uitvoerbaar en schaalbaar, en (v) 'aligned' met de thematische tracks uit het curriculum. Aan het panel de vraag wat zij vinden van het idee voor een nieuw afstudeerproject en of zij suggesties hebben bij de denkrichtingen die ESHPM wil uitgaan, met name wat betreft de overgang van één eindproduct naar een portfolio dat bestaat uit meerdere mijlpalen/onderdelen.

Mede op basis van voorgaande gesprekken die een goed beeld hebben geschetst van de respectieve opleidingen, constateert het panel dat ESHPM de laatste tijd veel dingen heeft veranderd en aangepast, en dat de school zich nu buigt over een mogelijk nieuw format voor het afstudeerproject dat aan allerlei vereisten en randvoorwaarden moet voldoen. Te midden van al deze voorgenomen en effectieve veranderingen blijven twee kernvragen belangrijk: één, wat moet een student die afstudeert kennen, kunnen en aangetoond hebben? En twee, hoe sluit de eindopdracht aan bij de opleiding die wordt aangeboden? Met andere woorden, als het nieuwe afstudeerproject onder meer academisch robuust, relevant, uitvoerbaar en track-verbonden moet zijn, dan moet de opleiding ervoor zorgen dat studenten dit ook kunnen opbouwen en realiseren doorheen het curriculum. Uit de voorgaande gesprekken bleek dat de school heel veel dingen wil, en dat is goed, maar er bestaat dan wel het risico dat bepaalde aspecten (minstens op het papier van een zelfevaluatie rapport) ondergesneeuwd raken.

Wat betreft het afstudeerformat ziet het panel effectief ruimte voor verandering. Of het dan een portfolio wordt, zoals met enig succes in de bacheloropleiding wordt toegepast, laat het panel voor rekening van de school. Als de insteek is dat het afstudeerproject relevant moet zijn voor wetenschap en beroepspraktijk, dan is het volgens het panel absoluut noodzakelijk dat elk eindproduct zowel aan de eisen van de opdrachtgever voldoet als aan de academische oriëntatie en het masterniveau van de opleiding. Dit betekent dat de opleiding er aan de voorkant voor moet zorgen dat de vraag van het werkveld op niveau wordt behandeld. Aan de achterkant is er ruimte voor experiment: zo zou volgens één van de panelleden de school kunnen opteren voor zogenaamde "1-5-20 masterscripties", waarbij het eindproduct bestaat uit een beleidsnotitie van 1 pagina, een managementsamenvatting van 5 bladzijden, en een tekst met verdieping en onderbouwing van ongeveer 20 bladzijden.

Ten slotte benadrukt het panel dat de opleiding bij de keuze voor een portfolio goed moet nadenken over de beoordelingscriteria: niet elke competentie moet in elk onderdeel van het portfolio aan bod komen, maar op

het einde van de rit moeten studenten wel alle eindtermen hebben aangetoond. Zo kan je een portfolio opbouwen met groepsgerichte en individuele meetpunten, waarbij de vaardigheid ‘samenwerken’ eerder in het proces en minder via het product wordt geverifieerd. Afstemming over een taakverdeling tussen de componenten van een portfolio en hun respectieve toetsformats en -criteria is dan ook noodzakelijk.

Ten slotte geeft het panel mee dat aandacht voor de ethische dimensie van onderzoek een onderdeel van het afstudeerproject (portfolio) kan vormen. De *Code of Conduct for Research Integrity* is van wezenlijk belang voor alle onderzoekers, en daarom is het goed dat ook studenten al tijdens hun studie hiermee in contact komen en kunnen toepassen.

Professionele en persoonlijke ontwikkeling

Binnen de bacheloropleiding GZW maakt de PPO-leerlijn (persoonlijke en professionele ontwikkeling) deel uit van het curriculum. Die leerlijn wordt momenteel versterkt met het oog op een (verdere) verbetering van de houding en studievaardigheden van (sommige) studenten. Dit zal vanaf studiejaar 2027-2028 leiden tot een verzelfstandigde PPO-opleidingscomponent met studiepunten en een eigenstandige toetsvorm. Aan het panel de vraag of zij tips en ervaringen kunnen delen over activiteiten die een actieve leerhouding van studenten bevorderen, over het toekennen van studiepunten aan PPO, en over toetsvormen die op een didactisch zinvolle en praktisch uitvoerbare manier de ontwikkeling zichtbaar en beoordeelbaar maken.

Het panel geeft aan dat deze onderwerpen ook in de eigen instelling spelen. Studievaardigheden is iets van alle tijden, terwijl aandacht voor de leerhouding van studenten relatief nieuw is. Die aandacht is nodig omdat er – in vergelijking met vroeger en zeker met de pre-COVID periode – bij heel wat studenten aan de universiteit het idee leeft dat zij “naar school gaan” en kunnen volstaan met een schoolse leerhouding. Voorts is er ook bij de opleidingen van de panelleden meer aandacht voor PPO om zo tegemoet te komen aan de verwachtingen van studenten en van het werkveld dat afgestudeerden over de nodige skills en attitude beschikken om de overstap naar de arbeidsmarkt te maken.

Het panel ziet ook binnen de eigen instelling dat studenten waarderen dat er aandacht is voor die competenties. Studenten vinden een praktijkopdracht in het veld van de ene kant uitdagend en spannend, maar van de andere kant ook wel *rewarding*. En als die opdracht dan ook nog een link heeft met de maatschappij en een impact op de opdrachtgever, dan vinden ze dat hun inspanningen lonen.

Het panel bevestigt ten slotte dat (de verzelfstandiging van) de PPO-component moet worden gehonoreerd met studiepunten. Het idee van ESHPM om doorheen de drie bachelorjaren een portfolio op te bouwen waarbij telkens 1 ECTS per jaar wordt toegekend, lijkt passend als het enkel gaat om persoonlijke en professionele vaardigheden. Voor de te verwerven academische vaardigheden worden dan andere studiepunten toegekend. Het panel geeft voorts mee om de voorziene - en effectief gepresteerde - studiebelasting goed te berekenen en te monitoren, en bij de toetsing en toekenning van de studiepunten rekening te houden met de groei van de student op het vlak van persoonlijke en professionele vaardigheden.